

Part 1:

Craft, urban resilience and the commons

Part 2:

Vernacular architecture and craft ethnography in Greece

Part 3:

Craft workshops operating today in the region of Volos

Appendix

Crafts People Contact List

Part 1:

Craft, urban resilience and the commons in theory and design research

=====from hand to hand =====

Laura Bernhardt and Benjamin Tafel: from hand to hand, Stories about
craftsmanship in Greece today
<http://from-hand-to-hand.org/>

===== Richard Sennett =====

Richard Sennett: Together: The Rituals, Pleasures and Politics of
Co-operation (2013)
<https://yalebooks.yale.edu/book/9780300188288/together>

Richard Sennett: Together: The Rituals, Pleasures and Politics of
Co-operation by Richard Sennett – review
<https://www.theguardian.com/.../together-politics-cooperation...>

Richard Sennett: The Craftsman (2009)
<https://www.amazon.com/Craftsman-Richard-Senne-.../.../0300151195>

Richard Sennett: Practice makes perfect
<https://www.theguardian.com/books/2008/feb/09/society>

=====Tony Fry =====

Tony Fry: Remaking Cities (2017)
An Introduction to Urban Metrofitting
<https://www.bloomsbury.com/uk/remaking-cities-9781474224154/>

Tony Fry: Becoming Human by Design (2012)
<https://www.bloomsbury.com/.../becoming-human-by-design-9780.../>

Tony Fry: Design as Politics (2011)
<http://www.amazon.com/Design-as-Politics-Tony-.../.../1847885675>

===== AAA: R'URBAN =====

Atelier d'Architecture Autogérée (Constantin Petcou and Doina Petrescu)
<http://www.urbantactics.org/projets/>

R-URBAN project: <http://r-urban.net>

Co-producing commons-based resilience: lessons from R-Urban (2016)
<http://www.tandfonline.com/.../.../10.1080/09613218.2016.1214891>

R-URBAN - participative strategy for development, practices and networks
of local resilience
<http://www.urbantactics.org/projects/rurban/rurban.html>

Harvard Design Magazine: R-Urban: Resilient Agencies, Short Circuits, and Civic Practices in Metropolitan Suburbs

<http://www.harvarddesignmagazine.org/.../r-urban-resilient-ag...>

Did Utopia Hit the Wall?

<http://www.nachbarschaftsakademie.org/.../did-utopia-hit-the.../>

=====Hans Widmer: the neighborhood and the commons=====

Hans Widmer is a thinker behind the Kraftwerk1 Genossenschaft (collective housing) in Zurich <http://www.kraftwerk1.ch/> The city of Zurich has currently 25 percent of cooperative housing, and they want to raise it to 32 percent.

Focus on neighborhood:

<http://o500.org/>

<http://o500.org/pechakucha.html>

The Power of the Neighborhood and The Commons (2014)

http://o500.org/books/pm_power_of_neighborhood.pdf

=====

Regarding commons, it might be interesting to look into the peer to peer production and commons transition, which is based on Michel Bauwens and Vasilis Kostakis research and theory.

<http://commonstransition.org/>

<https://p2pfoundation.net/the-p2p-.../about-the-p2p-foundation>

Michel Bauwens and Vasilis Kostakis: From the Communism of Capital to Capital for the Commons: Towards an Open Co-operativism

<https://www.triple-c.at/index.php/tripleC/article/view/561>

<http://www.bollier.org/.../kostakis-bauwens-network-society-a...>

<http://www.e-flux.com/journal/10/61357/life-always-escapes/>

===== Design and Rituals=====

<https://www.ritualdesignlab.org/>

<http://transitiondesign.net/articles/>

Louise Schouwenberg: [BEYOND the NEW on the Agency of THINGS](#)

[The 9 Architecture Topics You Need To Know About in 2018](#)

===== Intangible Cultural Heritage =====

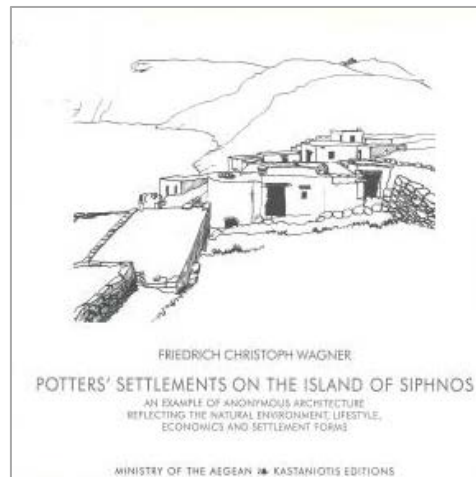
<https://ich.unesco.org/>

<https://ich.unesco.org/en/state/greece-GR>

Part 2: Vernacular Architecture and Craft Ethnography

2.1

Wagner, Friedrich Christoph (2002) [Οι οικισμοί αγγειοπλαστών της Σίφνου: ένα παράδειγμα ανώνυμης αρχιτεκτονικής ως έκφραση του περιβάλλοντος, του τρόπου ζωής, της οικονομίας και της οικιστικής μορφής](#), Αθήνα: Υπουργείο Αιγαίου

Documentation of the [Potters' Settlements on the Island of Siphnos](#). Available in German as well: [Die Töpfersiedlungen der Insel Siphnos. Ein Beispiel anonymer Architektur als Ausdruck von Umwelt, Lebensweise, Wirtschaftsweise und Siedlungsform](#). Wagner, Friedrich Christoph. Verlag: Karlsruhe Selbstverlag, 1974

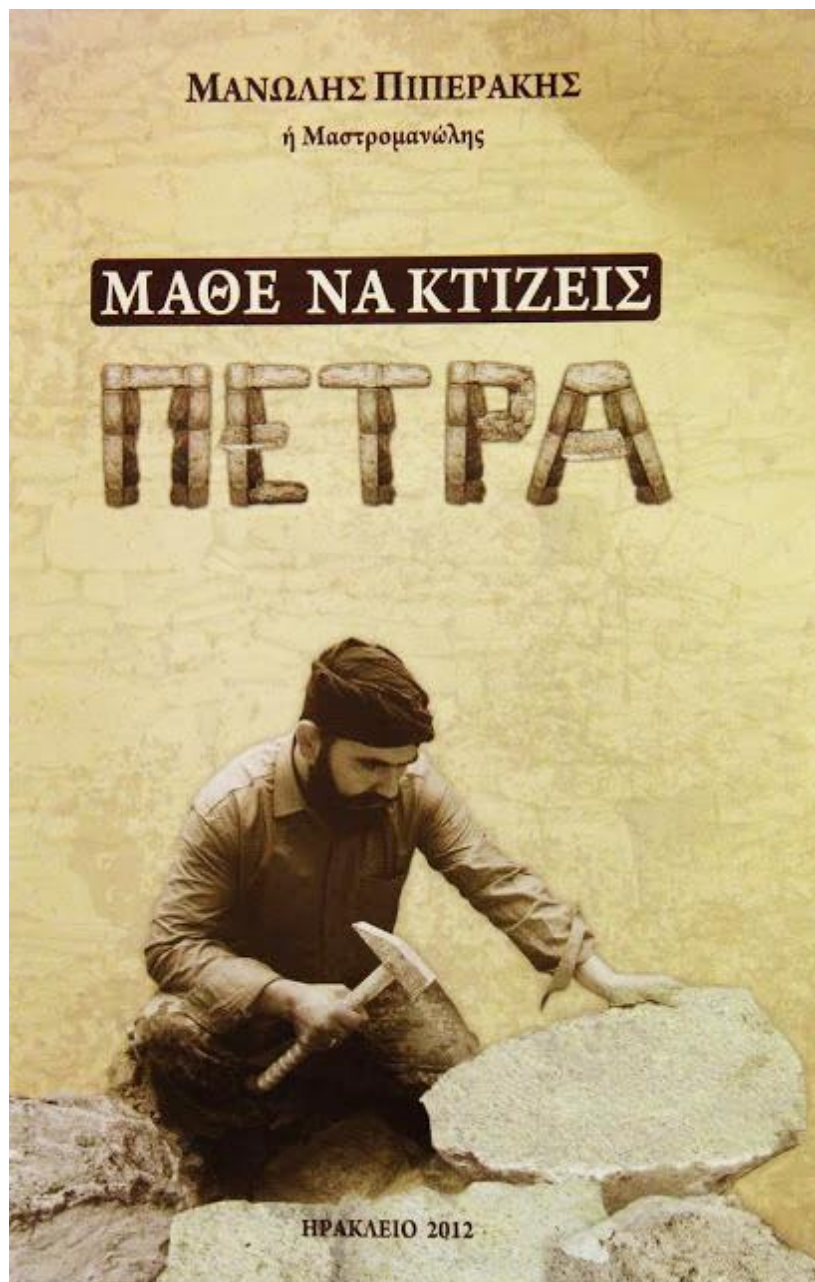
2.2

Κωνσταντόπουλος, Χ Γ (1987) [Η μαθητεία στις Κομπανίες των χτιστών της Πελοποννήσου](#), Αθήνα: Ιστορικό Αρχείο Ελληνικής Νεολαίας

An ethnographic study about the builder appendices and their internship at the nomadic builders' guilds of Peloponnese during 19th century.

2.3

Μανώλης Πιπεράκης (2012) [Μάθε να κτίζεις πέτρα](#), Ηράκλειο: Τυποκρέτα

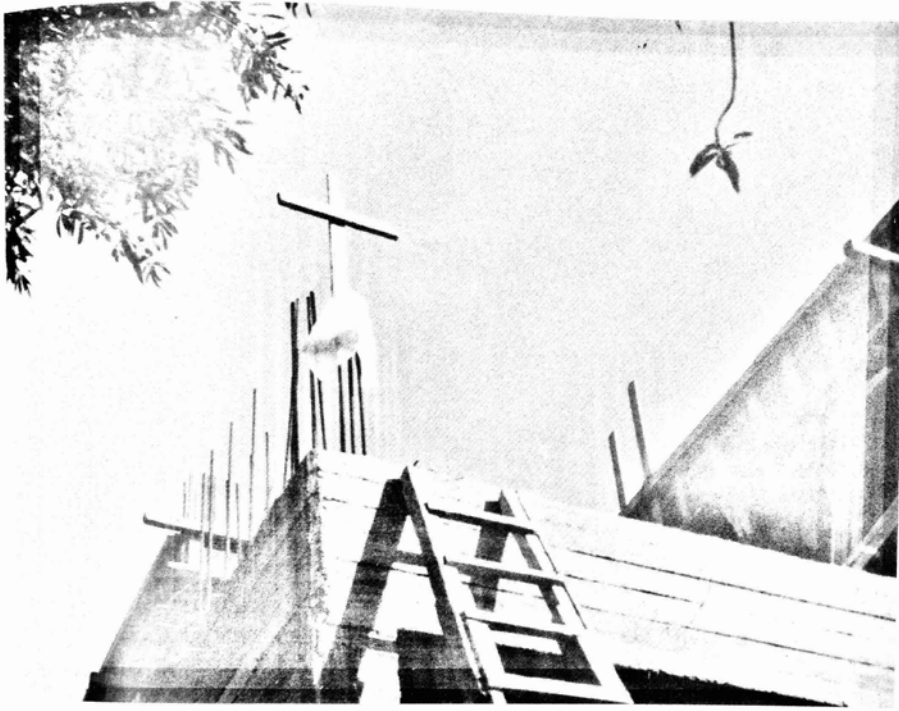
Mastromanolis is a Cretan stone mason that published this DIY guide to masonry in plea for revival of this endangered craft. He regularly organizes workshops in Crete.

2.4

Αικατερινίδης, Γεώργιος Ν. (1990) [Εθιμολογικά ελληνικής λαϊκής οικοδομίας στο Αρμόρ: τιμητικός τόμος στον Καθηγητή Κ. Ν. Μουτσόπουλο για τα 25 χρόνια πνευματικής του προσφοράς στο Πανεπιστήμιο \(τόμος 1\)](#)

ΕΘΙΜΟΛΟΓΙΚΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΪΚΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΙΑΣ

157

Εικ. 10. Σταυρός και μαντήλι για το μαραγκό της στέγης (Χανιά Κρήτης, Σεπτ. 1985· φωτογρ. Στ. Αποστολάκη).

νοικοκυράς, δώρο στον τεχνίτη της κεραμιδένιας στέγης)⁴³· στην Κύπρο (μαντήλι δεμένο σε καλάμι, που το υψώνουν σαν σημαία πάνω στη στέγη)⁴⁴· στη Λέρο (οι μαστόροι φεύγοντας δένουν στο λαιμό τους το μαντήλι-δώρο του νοικοκύρη)⁴⁵· στην Ίμβρο (δώρα συνήθως ποκάμισα)⁴⁶· στην Ιθάκη (σε χλωρό καλάμι με φύλλα κρεμούν μαντήλια με λεφτά στον κόμπο τους για τους μαστόρους)⁴⁷· στο Μεγανήσι της Λευκάδας (ο σπάγκος για τα δώρα

δένεται από δύο φουντωτά κλαδιά κυπαρισσιού)⁴⁸· στην Πελοπόννησο (ξύλινος σταυρός στολισμένος με λουλούδια και πρασινάδες· ο νοικοκύρης ρίχνει τις μεσίνες = μαντήλια και άλλα δώρα)⁴⁹.

Επισημαίνουμε ακόμα, ενδεικτικά πάντοτε για τη μεγάλη του εξάπλωση, την ύπαρξη του εθίμου και: στην Αθήνα («όταν στηθεί ο σκεπός, θα κάμουν ένα σταυρό με σανίδια και θα τον στήσουν πάνω στο σκεπό μ' ένα παλιό παπούτσι και δυο τρεις

43. Στ. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ. Ο Σταυρός στην καθημερινή μας ζωή. *Ενοριακή Μαρτυρία*, αρ. φ. 5, Χανιά Κρήτης 1985, σ. 5.

44. Γ.Χ. ΠΑΠΑΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ. 'Η Κυπριακή οίκια. *Λευκωσία* 1968, σ. 11 (*Δημοσιεύματα Κέντρου 'Επιστημονικών Μελετών*).

45. Κλ. χφο αρ. 2279, σ. 115, συλλ. Γ.Κ. ΣΠΥΡΙΔΑΚΗΣ. 1958.

46. Ν. ΝΤΑΛΛΙΑΣ. 'Ιστορική - Λαογραφική μελέτη της 'Ιμβρου. *Θεσσαλονίκη* 1982, σ. 128.

47. Κλ. χφο αρ. 2194, σ. 525, συλλ. Δ.Σ. ΛΟΥΚΑΤΟΣ. 1956.

48. Κλ. χφο αρ. 2276, σ. 136, συλλ. Δ.Σ. ΛΟΥΚΑΤΟΣ. 1958.

49. Χρ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ. *Οι παραδοσιακοί χτίστες της Πελοποννήσου*, ό.π., σ. 58 Βλ. (ενδεικτικά πάντοτε) και Κλ. χφο αρ. 3336, σ. 5-6, συλλ. Στ. ΣΜΥΡΝΗΣ. *Λιγνίστανα Ολυμπίας*, 1968· αρ. 3610, σ. 6, συλλ. Σπ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ. *Λαύκα Κορινθίας*, 1972· αρ. 3700, σ. 3, συλλ. Γ. ΜΑΛΛΗΣ. *Δάφνη Καλαβρύτων*, 1973· αρ. 4238, συλλ. Γ.Ν. ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΙΔΗΣ. *Αργολίδα*, 1985, σ. 79 (Καρυά), σ. 100 (Αχλαδόκαμπος), σ. 484 (Κιβέρι).

The ethnography of vernacular housing focusing on the rituals practiced by builders and prospective dweller at all phases of the building construction; the foundations, the roof, the animal sacrifices, the offerings, the spells, the blessings etc.

Μια γρήγορη αναφορά <http://docplayer.gr/7318431-Ethima-laikis-oikodomikis.html>

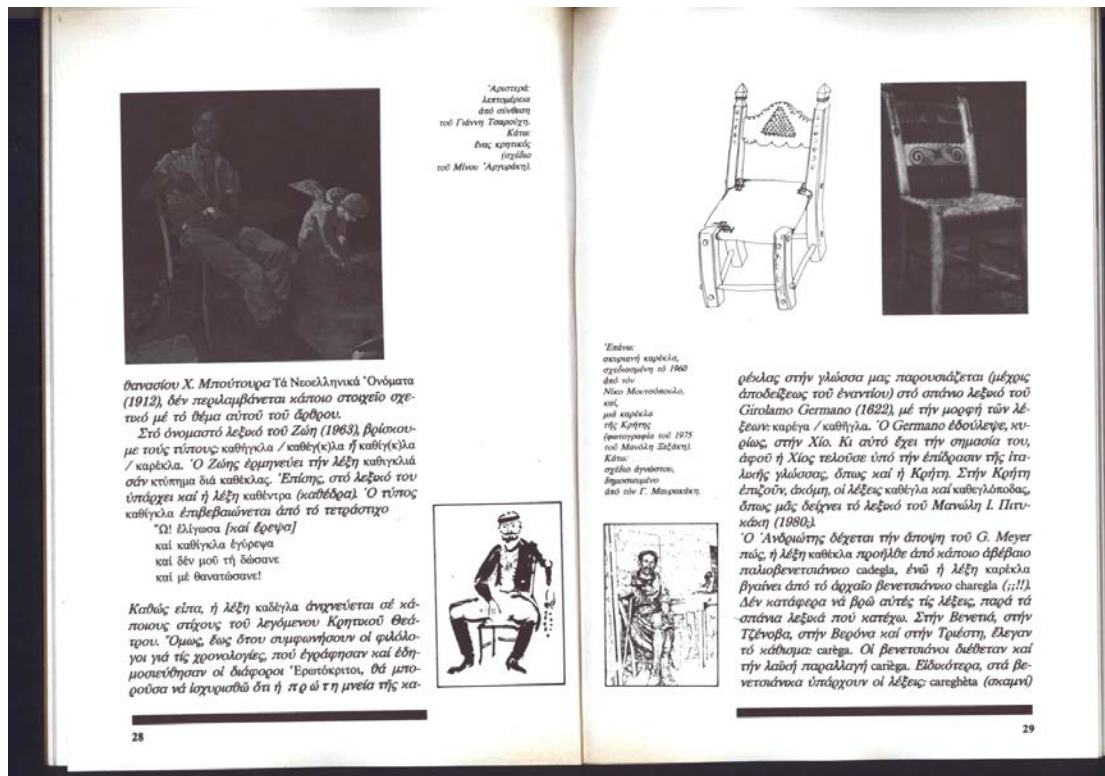
2.5

NELLYS (1994) Ένα βλέμμα σε επαγγέλματα του αστικού χώρου το μεσοπόλεμο,
Αθήνα: Εκδόσεις Γαβριηλίδη

2.6

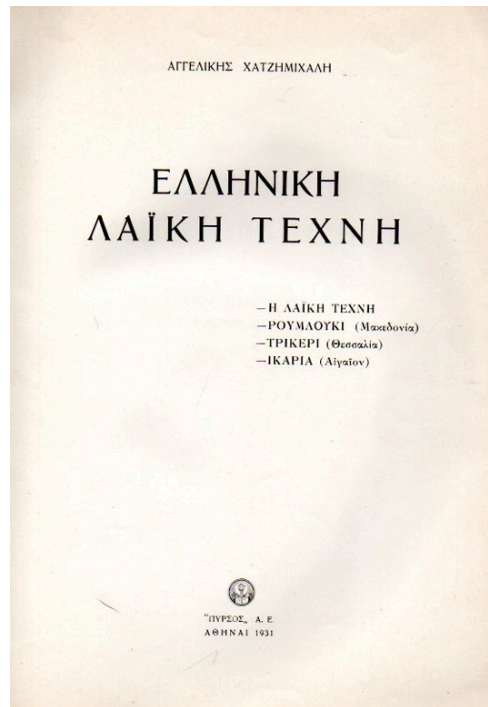
Πετρόπουλος, Η. (1988, 1995) Καρέκλες και σκαμνιά, Αθήνα: Νεφέλη

This is one about the etymology, origins and multiple uses of chairs and stools in 19th and early 20th century Greece by the renowned provocative ethnographer Elias Petropoulos. The book includes original sketches by the author.

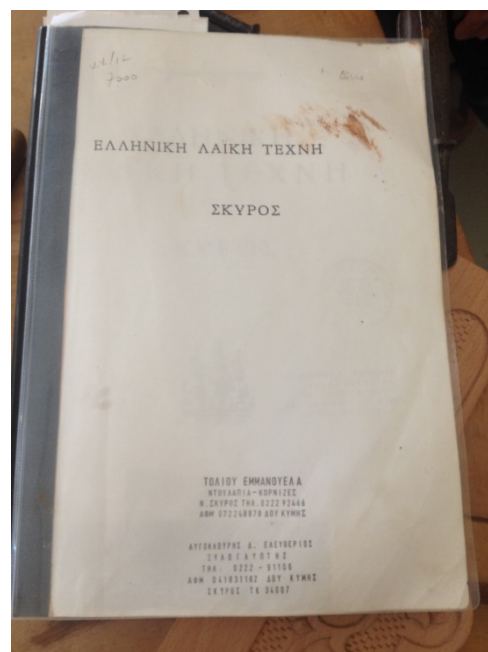
2.7

Χατζημιχάλη, Αγγελική (1931) Ελληνική λαϊκή τέχνη, Αθήναι: Πυρσός

2.8

Χατζημιχάλη, Αγγελική (1925) Ελληνική λαϊκή τέχνη : Σκύρος, Αθήναι: Π.Γ. Μακρήs και Σία

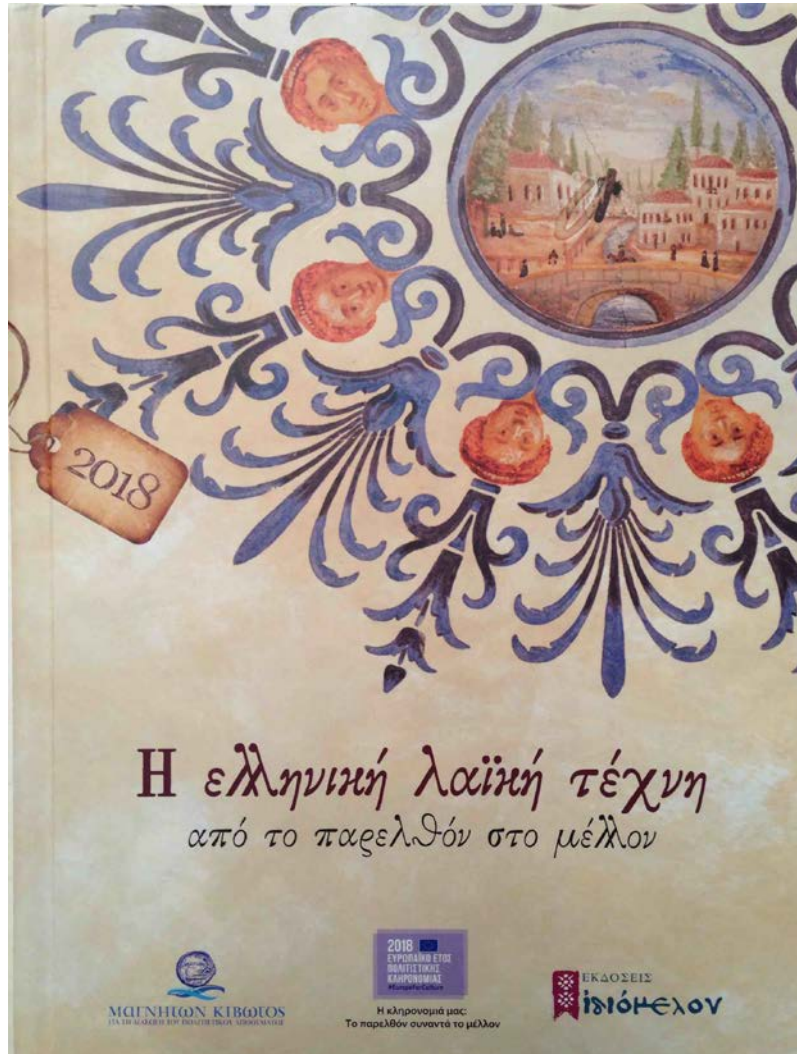

Laura discovered this book in a field trip to Skyros wood carving workshop. Χατζημιχάλη, Αγγελική(1895-1965) Chatzimichali Angeliki is an ethnographer who dedicated her career in the documentation of Greek folk craft.

Part 3: Craft workshops operating today in the region of Volos

3.1

Μαγνητών Κιβωτός (2018) *Η ελληνική λαϊκή τέχνη: από το παρελθόν στο μέλλον – Ημερολόγιο 2018*, Βόλος: Εκδόσεις Οινόμελον

Anniversary edition featuring active crafts people in Volos today compiled by the [Ακαδημία Λαϊκού Πολιτισμού και Ιστορίας: Μαγνητών Κιβωτός](#) (the academy of folk culture and history of Magnesia)

My students Electra and Nikiforos discovered this calendar during fieldwork at Nikos Fotiou (Νικόλαος Φωτίου Χατζηαντωνίου) pottery workshop in Volos. It features prominent craft people of Volos photographed in their workshops.

3.2

Traditional shipbuilders in Volos during the 20th century

[Γρηγόρης Καρταπάνης: Η ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΝΑΥΠΗΓΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΣΤΟ ΒΟΛΟ ΚΑΤΑ ΤΟΝ 20ο ΑΙΩΝΑ](#)

The sawyers were workers specializing in sawing the structural elements of the ship.

[Photo by Takis Tloupas.](#)

3.3

Craft botany co-op Heliotropia (Sunflowers)

<https://hliotropia.webnode.gr/>

<http://www.taxydromos.gr/search.php?keyword=%CE%97%CE%BB%CE%B9%CE%BF%CF%84%CF%81%CF%8C%CF%80%CE%B9%CE%B1>

3.4

Woodcarver _ Spyros the woodcarver was contacted by Nicolas

<http://www.taxydromos.gr/article.php?id=117041&cat=88>

3.5

[Tomaria 2017](#) This documentary features the last tannery in Volos.

<http://www.taxydromos.gr/article.php?id=100721&cat=88>

Appendix Crafts People Contact List

Craftspeople in Volos that Hybrid Ecologies students have already contacted:

1. Dimitris the bouzouki maker was contacted by Electra and Nikiforos
2. Nikos the potter was contacted by Electra and Nikiforos
3. Spyros the woodcarver was contacted by Nicolas
4. Kartapanis the wooden ship builder was contacted by Synodi
5. Loom workshop co-op was contacted by Crystallia and Olga
6. Chachamidis the bookbinder was contacted by Nicolas

To be approached

7. Heleotropia, craft botany co-op (at the village of Kipia)
8. Woodcarver for church furniture (nearby Giorgio de Chirico)
9. Knife sharpener (nearby Giorgio de Chirico)
10. School of traditional Greek music (Spyridi street)
11. Aris elderly bouzouki maker (at the village of Achilleion)

Laura's contacts:

12. Nikos Tsakas (Sand-casting),
13. Konstantinos Vogiatzakis (Saddler/ Samári),
14. Alexis Kappas (Tanner).
15. She is also looking for workshops of an upholsterer and someone who makes mattresses.